

Spis treści

Przedmowa	XV
Wykaz skrótów	XVII
Wykaz literatury	XXI
Wprowadzenie	LV
Rozdział I. Geneza współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych	1
§ 1. Uwagi ogólne	1
§ 2. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Traktacie ustawiającym Europejską Wspólnotę Gospodarczą	3
§ 3. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Traktacie Amsterdamskim	8
§ 4. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Traktacie Nicejskim	12
§ 5. Procedura prejudycjalna w ramach art. 68 i 234 TWE	14
§ 6. Pilny tryb prejudycjalny	25
§ 7. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Traktacie ustanawiającym Konstytucję dla Europy	26
§ 8. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych w Traktacie Lizbońskim	28
§ 9. Procedura prejudycjalna po zmianach dokonanych Traktatem z Lizbony na podstawie art. 267 TFUE	30
§ 10. Wystąpienie przez sąd polski z pytaniem prejudycjalnym do ETS	33
§ 11. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych według Konwencji brukselskiej z 1968 r.	34
§ 12. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych według Konwencji lugańskiej i nowej Konwencji lugańskiej	39
§ 13. Źródła europejskiego postępowania cywilnego	43
I. Rozporządzenia	43
	VII

II. Dyrektywy	46
III. Decyzje	46
§ 14. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych według rozporządzenia 44/2001	47
§ 15. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych według rozporządzenia 805/2004 w sprawie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego	56
§ 16. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych według rozporządzenia 1896/2006 w sprawie europejskiego nakazu zapłaty	64
§ 17. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych według rozporządzenia 861/2007 w sprawie europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń	69
§ 18. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych według rozporządzenia 4/2009 w sprawie zobowiązań alimentacyjnych	73
§ 19. Dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych i handlowych	75
§ 20. Perspektywy rozwoju współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych	77
Rozdział II. Jurysdykcja i postępowanie w sprawach cywilnych i handlowych	81
§ 1. Jurysdykcja w sprawach cywilnych i handlowych według rozporządzenia 44/2001	81
I. Doktryna <i>forum non conveniens</i> w prawie unijnym ...	84
1. Wyrok TSUE w sprawie C-281/02, <i>Andrew Owusu v. N. B. Jackson</i>	88
II. Jurysdykcja szczególna	93
1. Sprawy na tle umowy lub roszczenia z umowy	93
A. Wyrok TSUE w sprawie C-27/02, <i>Petra Engler v. Janus Versand GmbH</i>	95
2. Sprawy alimentacyjne	99
3. Sprawy deliktowe	100
A. Wyrok TSUE w sprawie C-168/02, <i>Rudolf Kronhofer v. Marianne Maier i in.</i>	102
4. Sprawy adhezyjne	106
5. Sprawy z działalności oddziału	106
6. Sprawy trustowe	107
7. Sprawy dotyczące ratownictwa dla ładunku lub frachtu	109

8. Sprawy, w których pozywa się łącznie kilka osób ...	111
9. Sprawy dotyczące powództwa z tytułu rękojmi i gwarancji lub powództwa interwencyjnego	114
10. Sprawy dotyczące powództwa wzajemnego	115
11. Sprawy łączące się o prawa rzeczowe na nieruchomościach	116
12. Sprawy dotyczące ograniczenia z tytułu używania lub eksploatacji statku	117
III. Jurysdykcja w sprawach dotyczących ubezpieczenia ...	119
1. Sprawy przeciwko ubezpieczycielowi	119
A. Wyrok TSUE w sprawie C-463/06, <i>FBTO Schadenverzekeringen NV v. Jack Odenbreit</i>	120
2. Sprawy przeciwko ubezpieczającym, ubezpieczonym i uposażonym z tytułu ubezpieczenia	124
3. Odstąpienie w zakresie jurysdykcji w sprawach dotyczących ubezpieczenia	124
A. Wyrok TSUE w sprawie C-112/03, <i>Société financière et industrielle du Peloux v. Axa Belgium i in.</i>	127
IV. Jurysdykcja w sprawach dotyczących konsumenta	132
1. Wyrok TSUE w sprawie C-89/91, <i>Shearson Lehmann Hutton Inc. v. TVB Treuhandgesellschaft für Vermögensverwaltung und Beteiligungen mbH</i>	135
2. Sprawy przeciwko kontrahentowi konsumenta	138
A. Wyrok TSUE w sprawie C-464/01, <i>Johann Gruber v. Bay Wa AG</i>	139
3. Sprawy przeciwko konsumentowi	144
4. Odstąpienie od jurysdykcji w sprawach konsumenckich	145
V. Jurysdykcja w sprawach dla indywidualnych umów o pracę	146
1. Sprawy przeciwko pracodawcy	149
2. Dodatkowa podstawa jurysdykcji w sprawach o roszczenia ze stosunku pracy delegowanych pracowników wynikająca z dyrektywy 96/71/WE	152
3. Sprawy przeciwko pracownikowi	154
VI. Jurysdykcja wyłączna	155
1. Sprawy dotyczące nieruchomości	156
2. Sprawy dotyczące ważności, nieważności lub rozwiązania spółki	161

3. Sprawy dotyczące ważności wpisów do rejestrów publicznych	162
4. Sprawy dotyczące rejestracji lub ważności patentów, znaków towarowych, wzorów, modeli i podobnych praw wymagających zgłoszenia lub zarejestrowania	163
5. Sprawy dotyczące wykonania orzeczeń	166
VII. Umowa dotycząca jurysdykcji	167
VIII. Wdanie się w spór przez pozwanego	175
IX. Badanie jurysdykcji i dopuszczalności postępowania ...	177
X. Zawisłość sprawy i sprawy pozostające ze sobą w związku	179
§ 2. Nadanie zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego w państwie członkowskim wydania	184
I. Istota Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego	184
II. Minimalne standardy postępowania w państwie wydania orzeczenia	196
III. Standardy informowania dłużnika	201
IV. Konwalidacja braku zgodności z minimalnymi standardami	203
V. Minimalne standardy kontroli w wyjątkowych przypadkach	204
§ 3. Postępowanie i jurysdykcja w sprawach cywilnych i handlowych według rozporządzenia o europejskim nakazie zapłaty	205
I. Zmiany w procedurze cywilnej związane z europejskim nakazem zapłaty	205
II. Postępowanie fakultatywne dla postępowania nakazowego i upominawczego	206
III. Pojęcie sprawy transgranicznej	207
IV. Pojęcie roszczenia bezspornego	209
V. Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty	210
1. Właściwość sądów	218
2. Sądownictwo arbitrażowe	223
3. Obliczanie terminów	224
VI. Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty	226
1. Załączniki do pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty	235

2. Dowody na poparcie roszczenia	236
3. Zabezpieczenie roszczenia	237
4. Zawisłość sprawy	238
5. Badanie pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty	239
6. Uzupełnienie i poprawienie pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty	242
7. Propozycja zmiany pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty	245
8. Cofnięcie pozwu	253
9. Europejski nakaz zapłaty a postępowanie uproszczone	253
VII. Orzeczenia w toku postępowania sądowego	254
1. Odrzucenie pozwu	254
2. Wydanie europejskiego nakazu zapłaty	258
VIII. Doręczenie za potwierdzeniem odbioru przez pozwanego	266
IX. Doręczenie bez potwierdzenia odbioru przez pozwanego	269
X. Doręczenie przedstawicielowi	274
XI. Sprzeciw od europejskiego nakazu zapłaty	275
XII. Skutki wniesienia sprzeciwu	278
XIII. Wykonalność	283
XIV. Ponowne badanie w wyjątkowych przypadkach	287
XV. Wznowienie postępowania	292
§ 4. Postępowanie i jurysdykcja w sprawach cywilnych i handlowych w rozporządzeniu 861/2007 o europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń	295
I. Zakres postępowania	295
II. Transgraniczność sprawy	298
III. Postępowanie fakultatywne do postępowań krajowych o zbliżonym charakterze	300
IV. Formularz A - pozew	302
V. Wszczęcie postępowania	307
VI. Formularz B - wezwanie sądu do uzupełnienia lub skorygowania formularza pozwu (formularz A)	312
VII. Przebieg postępowania i postępowanie dowodowe	313

VIII. Formularz C - odpowiedź na pozew	321
IX. Język postępowania	323
X. Zakończenie postępowania	326
XI. Pomoc udzielona stronom postępowania	327
XII. Doręczanie dokumentów	329
XIII. Terminy	333
XIV. Koszty sądowe	334
XV. Środki odwoławcze od wyroku	336
XVI. Ponowne zbadanie orzeczenia	338
XVII. Porównanie europejskiego nakazu zapłaty i europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń	341
Rozdział III. Uznanie i stwierdzanie wykonalności w sprawach cywilnych i handlowych	345
§ 1. Uznanie i stwierdzanie wykonalności według rozporządzenia Bruksela 44/2001	345
I. Uznawanie orzeczeń	347
II. Tryb i skutki uznania	348
III. Podstawy odmowy uznania i stwierdzenia wykonalności	350
IV. Stwierdzenie wykonalności	358
V. Postępowanie w pierwszej instancji	359
VI. Pomoc prawna, zwolnienie od kosztów i opłat	362
VII. Właściwość rzeczowa i miejscowa	362
VIII. Postępowanie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia (<i>ex parte</i>)	363
IX. Rozpoznanie wniosku	366
X. Środki zabezpieczające	367
XI. Postępowanie odwoławcze	369
XII. Właściwość sądu	371
XIII. Postępowanie przed sądem drugiej instancji	371
XIV. Środki obrony dłużnika - zawieszenie postępowania odwoławczego i zabezpieczenie	373
XV. Skarga kasacyjna	374
XVI. Wykonanie orzeczenia	375
§ 2. Uznanie i stwierdzanie wykonalności według rozporządzenia 805/2004 o Europejskim Tytule Egzekucyjnym	376
I. Postępowanie egzekucyjne w państwie członkowskim wykonania	376

II. Odmowa wykonania	378
III. Zawieszenie lub ograniczenie wykonania	381
IV. Ugody sądowe i dokumenty urzędowe	384
§ 3. Uznanie i stwierdzanie wykonalności według rozporządzenia 1896/2006 o europejskim nakazie zapłaty	388
I. Wykonanie	388
II. Odmowa wykonania	394
III. Zawieszenie lub ograniczenie wykonania	395
IV. Opłaty sądowe	397
V. Stosunek do prawa krajowego	400
VI. Informacje o kosztach doręczenia i wykonania oraz analiza postępowania	402
§ 4. Uznanie i stwierdzanie wykonalności według rozporządzenia 861/2007 o europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń	404
I. Uznawanie i wykonywanie orzeczeń w innym państwie członkowskim	404
II. Postępowanie egzekucyjne	406
III. Odmowa wykonania	410
IV. Zawieszenie lub ograniczenie wykonania	411
V. Informacje dotyczące właściwości sądów, środków komunikowania się i środków odwoławczych	414
VI. Przegląd postępowania	414
§ 5. Uznawanie, wykonalność i wykonywanie orzeczeń według rozporządzenia 4/2009 w sprawie zobowiązań alimentacyjnych	415
I. Uwagi ogólne	415
II. Orzeczenia, ugody sądowe i dokumenty urzędowe wydane w państwach członkowskich będących stronami Protokołu haskiego z 2007 r.	418
1. Wniosek o ponowne zbadanie orzeczenia	418
2. Odmowa lub zawieszenie wykonania	423
III. Orzeczenia, ugody sądowe i dokumenty urzędowe wydane w państwach członkowskich niebędących stronami Protokołu haskiego z 2007 r.	426
1. Podstawy odmowy uznania	427
2. Odwołanie od orzeczenia dotyczącego stwierdzenia wykonalności	430

3. Odmowa lub uchylenie stwierdzenia wykonalności orzeczenia, zawieszenie postępowania	430
4. Środki tymczasowe i środki zabezpieczające	431
IV. Przepisy wspólne dla sekcji 1 i 2 dotyczących orzeczeń, ugód sądowych i dokumentów urzędowych	432
Zakończenie	437
Indeks	445